

Aurora: Nu stämmer vi staten

Talare

Ida Edling
Klimataktivist
Anton Foley
Klimataktivist
Smilla Ubbe
Aktivist
Greta Thunberg
Klimataktivist
Esmeralda Sjögren
Aktivist
Saga Ernerfeldt Hedén
Aktivist
Agnes Hjortsberg
Aktivist

Datum

25 november 2022

Plats

Stockholms tingsrätt

Omständigheter

Den 25 november 2022 lämnade ungdomsorganisationen Aurora in sin stämningsansökan mot svenska staten. Talet nedan hölls i samband med att deltagarna gick i ett demonstrationståg till Stockholms tingsrätt för att lämna in stämningsansökan.

Esmeralda:

Klimatkrisen är vår tids ödesfråga. Trots detta har vi en klimatpolitik som är helt verklighetsfrånvärd och en regering som agerar som att krisen inte redan är här. Om våra politiker förstod vidden av klimatkrisens effekter och om våra politiker var villiga att lyssna till forskningen skulle de sitta med känslan av panik, för det är exakt det vi unga gör.

Om vi passerar 1,5 gradersmålet som finns angivet i Parisavtalet, ökar risken för bland annat översvämningar, extremväder, och vår fysiska och psykiska hälsa riskerar att försämras, vilket kan leda till döden. När vår regering fortsätter subventionera fossilindustrin och demontera våra viktigaste kolsänkor - är det som att utföra ett kollektivt självmord på oss själva och vår planet. Därför måste vår regering vidta konkreta åtgärder för att möjliggöra utsläppsminskningar NU.

Klimatkrisen handlar inte om vilken politiker som kan stoppa mest pengar i fickan eller om vilken politiker som gör det mest galna uttalandet i media. Det handlar om att stå upp för antifascism, antirasism, kvinnors rättigheter, ursprungsbefolkningens rättigheter, BTQI+ personer rättigheter,

funktionshindrades rättigheter och om att lyfta fram rösterna från samhällets mest marginaliserade grupper. Sist men inte minst så handlar det om nuvarande och nästkommande generationers framtid. Och VI tänker inte låta våra politiker ta vår framtid ifrån oss. Jag vet att politikerna inte brukar lyssna men när vi säger detta menar vi det ; you are messing with the wrong generation.

Smilla:

Vi är mellan 6 och 26 år gamla. Vi kommer behöva spendera största delen av våra liv i en värld som allt snabbare slits sönder på grund av klimatkrisen. Vi ser det redan idag, miljontals människor tvingas på flykt, de förlorar hem, kulturarv, familjemedlemmar. Ändå finns det dom som letar genvägar för att slippa anstränga sig. Men det vi upplever nu finns det ingen enkel lösning på, och ingen ensam uppfinning eller energikälla kommer fixa de utmaningar vi kommer möta. Vi måste vara smartare än så. Forskningen visar tydligt att vi både behöver minska utsläppen snabbt OCH öka upptaget från naturliga kolsänkor. Det bör man göra genom att sätta en plan för årliga utsläppsminskningar, ja och följa den saklart, och genom att restaurera och skydda våtmarker, skogar och sjöar.

Det Norra skogsbältet binder mer koldioxid än hela Amazonas, hela världen är alltså beroende av samma skog som svenskt skogsbruk i rasande takt avverkar. Vi hugger mest skog per capita i hela världen. Vi har också torrlagda våtmarker som släpper ut lika mycket som Sveriges personbilstrafik, ja överlag har landets natur missbrukats länge och det är hög tid att förändra det.

Det finurliga med detta är att vi då även stärker den biologiska mångfalden, vilket ju också är en förutsättning för liv här på Jorden. Det är som att politikerna inte förstår att detta är en kamp på liv och död, men det gör vi, vi känner det i hela kroppen. Vi är en del av den här världen och om vi vill att det ska fortsätta finnas en värld att ta del av så har vi inget annat val än att agera.

Saga:

Klimatkrisen är global och kräver att alla länder jobbar tillsammans och tar ansvar, samtliga länder måste se bortom sina egna kortsiktiga ekonomiska intressen för att vi ska ha ens en liten chans att nå 1,5 °C målet. Men detta ansvar är inte jämnt fördelat, alla länder bär nämligen inte samma stora skuld.

Det är rika länder, däribland Sverige, som är mest ansvariga för klimatkrisen, samtidigt som de länder som är minst skyldiga drabbas hårdast.

Rika länder har både höga historiska utsläpp och stora ekonomiska resurser, och därför ett ansvar att gå före i omställningen, och även att finansiera denna omställning i fattiga länder. Denna princip är inte heller något radikalt aktivistkrav utan finns tydligt i centrum av Parisavtalet.

Ofta påtalas att Sverige har låga utsläpp, men detta stämmer bara om man blundar för verkligheten. Sveriges utsläpp per person är bland de högsta i världen, och det gäller även när vi ignorerar alla utsläpp från biobränslen och skogsbruk. Som ett rikt land med höga historiska utsläpp har Sverige ett enormt ansvar att gå före i klimatomställningen.

Sveriges blåbruna regering gör motsatsen. De duckar sitt ansvar och lägger därmed en enorm börda på det globala syd. Detta är oacceptabelt, Sverige måste ta sitt globala ansvar!

Agnes:

Sveriges klimatpolitik är ett luftslott. Ett luftslott av sifferfiffel, låga ambitioner och korruption. Och med den nytillträdde regeringen som i praktiken styrs av Sverigedemokraterna, blåses luftslottet allt större. Men när vi närmar oss luftslottet med en liten liten nål punkteras det. Och ur slottet ser vi svart på vitt hur klimatpolitiken är ljusår ifrån att vara så ambitiös och föredömlig som regeringen vill få det att framstå.

Det här är skrämmande. Vi kan inte ens vila oss mot tanken att det i alla fall går åt rätt håll, för det gör det inte. Utvecklingen går åt helt fel håll. Sveriges klimatmål räknar inte ens alla våra utsläpp. När alla utsläpp räknas med kan vi se att utsläppen har ökat sedan 1990. Om vi fortsätter rota i ruinerna från regeringens luftslott upptäcker vi också att ambitionsnivån för de klimatmål regeringen ålagt sig att följa är alarmerande låg i jämförelse för vad som krävs för att Sverige ska göra sin rättvisa del för att begränsa klimatkrisens konsekvenser.

För att häpnas ännu mer över hur stort detta luftslott har blivit, uppfyller inte ens Sverige sina egna, lågt ambitiösa, utsläppsmål. Sveriges klimatpolitik är ett luftslott och nu ska vi tillsammans punktera det och visa deras sanna, korrupta

jag.

Ida:

Svenska statens misslyckande att vidta tillräckliga klimatåtgärder är inte bara oansvarigt och ofattbart farligt. Det är också olagligt. Svenska staten har nämligen ett ansvar att skydda våra mänskliga rättigheter. Staten har en juridisk skyldighet att vidta tillräckliga och adekvata åtgärder för att se till så att våra mänskliga rättigheter inte kränks. Genom lag, grundlag och internationella konventioner har vi som bor i Sverige en rätt till liv, till skydd från omänsklig behandling, till egendom och till hälsa. Alla dessa rättigheter hotas i klimatkrisen.

Förutom skyldigheten att skydda våra mänskliga rättigheter har Sverige också ett ansvar gentemot resten av världen, och mot unga och kommande generationer. Sverige har tillsammans med världens övriga industriländer blivit rikt genom att släppa ut växthusgaser och exploatera naturresurser, ekosystem och människor. Sverige bär en relativt stor del av den historiska utsläppsskulden, och ett stort ansvar för att klimatkrisen blivit så här allvarlig. Sverige har också så pass stora resurser att vi har förmågan att gå före i klimatomställningen. Eftersom svenska staten har ansvaret och förmågan att vidta långtgående, omfattande, omedelbara och drastiska klimatåtgärder, måste den göra det. Om rika och skyldiga länder som Sverige inte tar sitt ansvar, har världen ingen chans att begränsa klimatkrisen.

Greta:

Det vi, dagens unga och kommande generationer, som måste leva med konsekvenserna av klimatkrisen. Om alla länder gör som Sverige och låter bli att ta sitt ansvar för att begränsa klimatkrisen så kommer dess effekter bli ännu mer förödande och ännu farligare än de är nu. Att fortsätta släppa ut växthusgaser, fortsätta förstöra naturliga ekosystem, fortsätta bedriva en vetenskapsfrånvärd klimatpolitik, är att riskera våra liv, våra hem, och vår hälsa. Om svenska staten fortsätter att misslyckas med att göra sin rättvisa andel av de globala åtgärderna för att begränsa klimatkrisen, så kränker den våra mänskliga rättigheter. Sverige har en juridisk skyldighet att vidta tillräckliga och adekvata klimatåtgärder. Sverige sviker den skyldigheten. Den svenska klimatpolitiken är olaglig.

Och därför stämmer vi nu svenska staten. Vi är långt ifrån ensamma om att dra vår regering inför domstol för otillräckliga klimatåtgärder. Världen över har människor och miljöorganisationer stämt sina regeringar och krävt att de tar sitt ansvar för att begränsa klimatkrisen. Klimatprocesser har drivits i domstolar i över 80 länder: från Nederländerna till Nepal, från Kanada till Colombia, från Norge till Nya Zeeland, från Sydafrika till Sydkorea. Domstolar i Europa har meddelat flera domar som fastställer att europeiska stater har en skyldighet att agera i klimatkrisen. I Nederländerna sa domstolen att staten var skyldig att minska utsläppen med en viss procentsats till ett visst år. I Tyskland ålades staten också att sätta nya, bättre utsläppsmaal. I Frankrike uttalade en domstol att staten måste följa sina utsläppsmaal och kompensera för de utsläppsminskningar de misslyckats att åstadkomma. Det fina med alla dessa domar är att de till stor del är baserade på Europakonventionen om de mänskliga rättigheterna. Sverige är också bunden av Europakonventionen, och Aurora baserar också sina argument på Europakonventionen. Det vi försöker göra har alltså gjorts förut: Domstolar har, grundat på Europakonventionen, dömt stater att ta sitt ansvar i klimatkrisen och vidta kraftigare klimatåtgärder. Det är fullt möjligt att vi vinner.

Anton:

Ja, Sverige låtsas vara bäst i klassen när det kommer till klimat. I verkligheten är vi, som Agnes förklarar, bland de värsta, och alla framsteg som skyltas med är resultat av kreativ bokföring, kryphälsfyllda målsättningar och greenwashing. Resultatet av detta svek känns till övervägande del av de som redan förtrycks. Men de politiker som skapar denna kris sitter säkert med sina höga löner och våningar på Strandvägen. Det är en sådan fruktansvärd orättvisa att det är svårt att ta in. Ett fåtal personer agerar för att främja deras plånböcker, miljarder drabbas. Detta är ingenting nytt, men klimatkrisen sätter det i en helt ny skala.

Aurora ställer inga medelmåttiga krav. Inga krav på att Sverige ska uppfylla sina värdelösa klimatmaal. Inga krav på några procent utsläppsminskning till 2030. Inga krav som utelämnar aspekten om rättvisa. Vi kompromissar inte med forskningen, vi kompromissar inte med människors liv. Istället kräver vi vad som behövs. Det vi kräver är oceaner ifrån vad som idag ens pratas om. Och för att nå de krav vi ställer behövs grundläggande förändringar av våra system.

Istället driver den fasciststödda regeringen en solidaritetsfri och genomrasistisk

politik som offerar upp det globala syd till förmån för kortsiktig vinst. Och det vägrar vi acceptera.

I slutändan är det riktigt enkelt. Även staten måste följa lagen. Och idag gör de inte det. Nu stämmer vi staten.

Taggar

2020-tal, 2022, Aurora, Fridays for future, Kvinna, Man, Miljö och klimat

URI

<https://www.svenskatal.se/tale/aurora-nu-stammer-vi-staten>